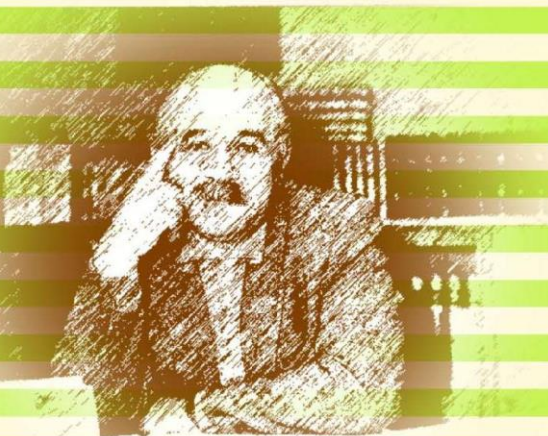

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

МУЗИЧКА АКАДЕМИЈА

ДАНИ ВОЈИНА КОМАДИНЕ 2022

IV НАУЧНИ СКУП

САВРЕМЕНО И ТРАДИЦИОНАЛНО У МУЗИЧКОМ СТВАРАЛАШТВУ

КЊИГА САЖЕТАКА

ABSTRACT BOOK

15–17. децембар 2022.

Источно Сарајево

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
МУЗИЧКА АКАДЕМИЈА

ДАНИ ВОЈИНА КОМАДИНЕ 2022

IV НАУЧНИ СКУП
*САВРЕМЕНО И ТРАДИЦИОНАЛНО
У МУЗИЧКОМ СТВАРАЛАШТВУ*

Источно Сарајево, 15–17. децембар 2022.

КЊИГА САЖЕТАКА

ABSTRACT BOOK

VOJIN KOMADINA'S DAYS 2022

IV SCIENTIFIC CONFERENCE
*CONTEMPORARY AND TRADITIONAL
IN MUSIC CREATIVITY*

East Sarajevo, 15–17. December 2022.

Организатор/Organiser

Универзитет у Источном Сарајеву, Музичка академија/University of East Sarajevo, Academy of Music

Издавач/Publisher

Универзитет у Источном Сарајеву, Музичка академија/University of East Sarajevo, Academy of Music

Главни уредник/Chief editor

др Мирадет Зулић,
Музичка академија Универзитета у Источном Сарајеву

Уредници/Editors

др Мирадет Зулић, ванр. проф, Босна и Херцеговина
Музичка академија Универзитета у Источном Сарајеву
др Предраг Ђоковић, ред. проф, Србија
Музичка академија Универзитета у Источном Сарајеву
др Зоран Комадина, ред. проф, Србија
Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу
др Душан Ерак, ванр. проф, Босна и Херцеговина
Музичка академија Универзитета у Источном Сарајеву

Организациони одбор/Organisational committee

др Мирадет Зулић, др Дражан Косорић, др Биљана Штака, др Сандра Ивановић, др Валентина Дутина, др Сњежана Ђукић-Чамур, др Душан Ерак, др Ивана Церовић, Пеђа Харт, МА.

Предсједник организационог одбора/President of Organisational

Committee др Душан Ерак

Научни одбор/Scientific Committee

PhD Lozanka Peycheva, *Bulgarian Academy of Sciences – Institute of Ethnology and Folklore Studies with Ethnographic Museum*

др Маријана Кокановић Марковић
Академија уметности Универзитета у Новом Саду

др Весна Пено, научни саветник
Музиколошки институт Српске академије наука и уметности

др Ведрана Марковић
Музичка академија, Цетиње, Универзитет Црне Горе

др Милош Заткалик
Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду, Србија

др Весна Ивков
Академија уметности, Универзитет у Новом Саду, Србија

др Ергиев Иван Дмитриевич

*Одесская национальная музыкальная академия имени А. В. Неждановой, Одесса,
Украина*

др Соња Маринковић

Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду, Србија

др Зоран Божанић

Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду, Србија

др Гордана Каран

Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду, Србија

др Амра Боснић

Музичка академија Универзитета у Сарајеву, Босна и Херцеговина

др Данијела Здравих Михаиловић

Факултет уметности у Нишу, Универзитет у Нишу, Србија

др Саша Павловић

*Академија умјетности Универзитета у Бањој Луци, Република Српска,
Босна и Херцеговина*

др Биљана Мандић

Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевца

**Спонзори манифестације ДАНИ ВОЈИНА КОМАДИНЕ 2022 / Sponsors of the manifestation
VOJIN KOMADINA'S DAYS**

**Министарство просвјете и културе Републике Српске / Ministry of Education and
Culture, Government of Republic of Srpska**

Град Источно Сарајево

**Партнер манифестације ДАНИ ВОЈИНА КОМАДИНЕ 2022 / Partner of the manifestation VOJIN
KOMADINA'S DAYS:**

**Асоцијација за његовање академске музике „Нови Звук“ / Association for Fostering
Academic Music „New Sound“**

Дизајн корица/Cover Design

Копикомерц сп, Источно Сарајево

Штампа/Press

Копикомерц сп, Источно Сарајево

Тираж/Print

50

Источно Сарајево, 2022.

САДРЖАЈ/ CONTENT

ПРОГРАМ/PROGRAM.....	5
ПЛЕНАРНО ПРЕДАВАЊЕ/PLENARY SESSION.....	9
САЖЕЦИ/ ABSTRACTS.....	13

ПРОГРАМ/PROGRAM

ЧЕТВРТАК, 15. децембар 2022./Thursday, December, 15, 2022.

19:00–20:00 Отварање манифестације *Дани Војина Комадине 2022* и IV научног скупа *Савремено и традиционално у музичком стваралаштву* / Концерт дјела композитора Музичке академије Универзитета у Источном Сарајеву (УИС) / Opening ceremony of the Manifestation *Vojin Komadina's Days* and IV scientific conference *Contemporary and Traditional in Music Creativity* / Concert - compositions by the authors of AMUES

ПЕТАК, 16. децембар 2022./Friday, December, 16, 2022

09:30 Промоција зборника радова III Научног скупа *Савремено и традиционално у музичком стваралаштву*, Промотери: др **Мирадет Зулић**, мр **Душан Ерак** / Promotion of the 3rd Conference proceedings *Contemporary and traditional in music creativity*, Promoters: PhD Miradet Zulić, MA Dušan Erak

10:00–11:00 Научни скуп, Пленарно предавање/ Scientific conference, Plenary session

др **Соња Маринковић (Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду, Србија)** / PhD Sonja Marinkovic (Faculty of Music, University of Arts in Belgrade, Serbia):

Статус Војина Комадине у савременој лексикографској литератури / The status of Vojin Komadina in contemporary lexicography

11:30–12:00 Промоција публикације *Босанска свита* за клавир аутора **Валентине Дутине** / Promotion of the publication *Bosnian suite* for piano, author Valentina Dutina

12:15–13:45 Научни скуп, Сесија 1, Војин Комадина – музиколошки, теоријски и педагошки аспекти /Scientific conference, Session 1, Vojin Komadina – musicological, theoretical and pedagogical aspects

Председава: др Мирадет Зулић/Chair: PhD Miradet Zulić

мр Сњежана Ђукић-Чамур / MA Snježana Đukić-Čamur: Прва остварења камерног вокалног жанра композитора Војина Комадине – прилог сагледавању еволуције жанра камерне вокалне музике у композиторском опусу / *The first achievements of the chamber vocal genre of the composer Vojin Komadina - a contribution to the overview of the evolution of the genre of chamber vocal music in the composer's oeuvre*

Пеђа Харт, МА, мр Ивана Церовић/Peđa Hart MA, MA Ivana Cerović: Спој савременог и традиционалног у *Сонати да кјеза* Војина Комадине / *The merge of contemporary and traditional in the Sonata da chiesa by Vojin Komadina*

Стефан Којић, МА / Stefan Kojić, MA: *Друга руковет* Војина Комадине/ *The Second Garland* by Vojin Komadina

Мр Бартоломеј Станковић, ма/ Bartolomej Stanković, MA: *Анализа дјела за клавир Folk sonorics* Војина Комадине/ *Analysis of the piano composition Folk sonorics* by Vojin Komadina

16:00–17:00 Концерт ученика средњих музичких школа из Босне и Херцеговине и региона (дјела домаћих композитора) / Concert of the High music school's students from Bosnia and Herzegovina and the region (musical compositions by domestic authors)

19:00 Концерт студената и наставника Музичке академије УИС - дјела домаћих композитора / Concert of the teachers and students AMUES (musical compositions by domestic authors)

СУБОТА, 17. децембар 2022./Saturday, December, 17, 2022

09.30–11:30 Научни скуп, Сесија 2, Музикологија и етномузикологија / Scientific conference, Session 2, Musicology and Ethnomusicology

Председава: мр Сњежана Ђукић-Чамур /Chair: MA Snježana Đukić-Čamur

Келле Валида Махмудовна: Глава московской композиторской школы – Николай Мясковский/ Вођа московске композиторске школе – Николај Мјасковски

Игор Зиројевић / Igor Zirojević: Адаптације Васкрсника Хрисафа Новог на црквенословенски: примјер стихире *Вечерње наше молитве*/ Adaptations of the Anastasimatarion of Chrysaphes the New into Church Slavonic: the case of sticheron *Accept our evening prayers, holy Lord*

Др Предраг Ђоковић / PhD Predrag Đoković: Између опстанка и прогреса: Музика и појање у животу сарајевских Срба у прошлости / *Between survival and progress: Music and chant in the life of Sarajevo Serbs in the past*

др Miradet Zulić / PhD Miradet Zulić: Музичари у сјевероисточној Босни у периоду од 1878. до 1941. године / *Musicians in northeastern Bosnia in the period from 1878 to 1941.*

Јелена Јоковић / Jelena Joković: Типови едукатора и методе подучавања/учења извођења у трубаштву западне Србије / *Types of educators and methods of teaching/learning of performing in trumpet-playing of western part of Serbia*

мр Branislav Ostojić / MA Branislav Ostojić: Фестивал омладине Хрватске и Словеније / *Youth Festival of Croatia and Slovenia*

др ум. Весна Дамљановић, мр Ивана Церовић / D.M.A. Vesna Damljanović, MA Ivana Cerović: Значај стваралаштва босанскохерцеговачке композиторке Валентине Дутине у пројекту *Жене у музици* кроз призму женског музичког стваралаштва са посебним освртом на Сарајево/Источно Сарајево / *The significance of the creativity of Bosnia and Herzegovina composer Valentina Dutina in the Women in music project through the prism of regional women's musical creativity, with special reference to Sarajevo&East Sarajevo*

11:45–13:15 Научни скуп, Сесија 3, Музичка теорија / Scientific conference, Session 3, Music theory

Председава: мр Душан Ерак / Chair: MA Dušan Erak

мр Ана Перуновић Раžнатовић / MA Ana Perunović Ražnatović: Синергија примјера умјетничке, традиционалне и популарне музике у савременом удџбенику за предмет *Хармонија* / *Synergy of examples of classical, traditional and popular music in the modern textbook for the subject Harmony*

др Бранка Ивковић-Петронић / MA Branka Ivković-Petronić: Савремено и традиционално у композицијама Мирјане Живковић за ученике клавира основне музичке школе / *Contemporary and traditional in the compositions of Mirjana Živković for piano students of elementary music school*

мр Биљана Штака / MA Biljana Štaka: Елементи програмности и визуелне манифестације музике у оркестарским дјелима Јосипа Славенског / *Elements of programmatic and visual manifestations of music in Josip Slavenski's orchestral works*

мр Valentina Dutina / MA Valentina Dutina: О *Босанској свити* за клавир Валентине Дутине / *About Valentina Dutina's Bosnian suite for piano*

14:00-14:30 Научни скуп, Сесија 4, Музичка педагогија и извођаштво /
Scientific conference, Session 4, *Music pedagogy and performance*

Председава: мр Биљана Штака /Chair: MA Biljana Štaka

др ум. Весна Дамљановић / D.M.A. Vesna Damljanović: Аналитички приказ *Босанске свите* за клавир композиторке Валентине Дутине са аспекта клавирско-практичног и програмског проматрања / Analytical presentation of the Bosnian suite for piano by the composer Valentina Dutina from the aspect of piano-practical and programmatic observation

др Љубо М. Шкиљевић / PhD Ljubo M. Škiljević: Избор репертоара за хармонику током образовног процеса / Selection of accordion repertoire during the educational process

14:30–15:00 Научни скуп, Сесија 4, Музичка педагогија / Scientific conference,
Session 5, *Music pedagogy*

Председава: мр Биљана Штака /Chair: MA Biljana Štaka

Дробот Ольга Евдокимовна /Дробот Олга Јевдокимовна: Актуализација традициј на примере творчества руских композиторов как обязательно условие формирования духовно-нравственной культуры подрастающего поколения / Актуелизација традиције на примјеру стваралаштва руских композитора као предуслов за формирање духовне и моралне културе млађе генерације

мр Душан Ерак / MA Dušan Erak: Методичке основе у раду на музичком диктату у настави солфеђа у босанскохерцеговачким основним музичким школама (1960–2020) / *Methodical bases in the work on musical dictation in Bosnian-herzegovinian elementary music schools (1960–2020)*

15:15–16:00 Студентска сесија, радови студената Музичке академије УИС /
Student session - Presentation of student's research papers

19:00 Концерт дјела Војина Комадине/ Concert: Vojin Komadina's music

ПЛЕНАРНО ПРЕДАВАЊЕ

PLENARY SESSION

Соња Маринковић

Универзитет уметности у Београду

Факултет музичке уметности

E-mail: sonja.marinkovic@gmail.com

Статус Војина Комадине у савременој лексикографској литератури

Предмет рада је компаративно сагледавање начина на који је рад Војина Комадине представљен у савременој лексикографској литератури. На основу анализе различитих стандарда обликовања лексикографских јединица, биће указано на кључне дилеме које се јављају у вези са досадашњим прилозима. Циљ је да се укаже на потребу формулисања јасних одређења везаних за ауторову биографију, а посебно промисли о начину на који је у сажетој лексикографској форми представљено стваралаштво Комадине. Закључци потенцијално указују на будуће правце истраживања живота и стваралаштва Војина Комадине.

Кључне ријечи: Војин Комадина, лексикографија, музикологија, савремена српска музика

The status of Vojin Komadina in contemporary lexicography

The subject of the paper is a comparative analysis of the way Vojin Komadina's work is presented in contemporary lexicography. Based on the analysis of different standards of lexicographic work, the aim is to discuss the key dilemmas that arise concerning the previous results. The goal is to point out the need of clear formulations and definitions related to the author's biography, and in particular to think about the way in which Komadina's work is presented in a concise lexicographical form. The conclusions potentially point to the future directions of research about the life and work of Vojin Komadina.

Key words: Vojin Komadina, lexicography, musicology, contemporary Serbian music.

САЖЕЦИ/ ABSTRACTS

1

ВОЈИН КОМАДИНА

МУЗИКОЛОШКИ, ТЕОРИЈСКИ И
ПЕДАГОШКИ АСПЕКТИ

VOJIN KOMADINA

*MUSICOLOGICAL, THEORETICAL AND
PEDAGOGICAL ASPECTS*

мр Сњежана Ђукић-Чамур

Универзитет у Источном Сарајеву

Музичка академија

E-mail: snjezana.djukiccamur@mak.ues.rs.ba

Прва остварења камерног вокалног жанра композитора Војина Комадине – прилог сагледавању еволуције жанра камерне вокалне музике у композиторском опусу

Камерна вокална музика у стваралачком опусу композитора Војина Комадине (1933-1996) заузима значајно мјесто. Континуитет трајања стваралачког импулса у оквиру овог жанра идентификује се и у чињеници да прво Комадино камерно вокално дјело и последње припадају управо овог жанру. Полазећи од хипотезе да су први стваралачки домети наведене провенијенције: *Две песме Антигоне* (1954) и *Песме једног калуђера* (1958/1966) у дијахронијском приказу опуса несумњиво имали статус младалачких, да су били рефлексивна адолесцентских промишљања склоних експериментисању, рушењу норми, трагањима за неконвенционалним рјешењима, пажња истраживачког процеса усмјерена је на идентификовање датих елемената. Користећи историјску, компаративну методу, методу анализе и синтезе, индуктивно-дедуктивну методу, циљ рада је приказати у којој мјери су препознати елементи музичког израза били консеквентни одговарајућој фази композиторовог стварања. Добијени резултати показују да прва композиција, *Две песме Антигоне* у значајној мјери показује сагласност са нормама школске композиторске праксе и њихову примјену, истовремено презентујући извјесну несигурност у одређеним трагањима за нови(ј)м изразом. С друге стране, иако тек сљедећа по реду настанка, композиција *Песме једног калуђера* несумњиво има чврст, самоувјерен музички исказ, лишен икаквих (младалачких) композиторских сумњи. Полазна хипотеза истраживачког рада је потврђена, а њен исход може послужити у сагледавању еволуције композицијског израза у камерном вокалном жанру.

Кључне ријечи: Војин Комадина, *Две песме Антигоне*, *Песме једног калуђера*, камерни вокални жанр

The first achievements of the chamber vocal genre of the composer Vojin Komadina - a contribution to the overview of the evolution of the genre of chamber vocal music in the composer's oeuvre

Vocal chamber music occupies an important place in the creative oeuvre of composer Vojin Komadina (1933-1996). The continuity of the duration of the creative impulse within this genre is also identified in the fact that Komadina's first chamber vocal work and the last belong to this genre. Proceeding from the hypothesis that the first creative works of the mentioned provenance: *Two poems of Antigona* (1954) and *Poems of a monk* (1958/1966) in the diachronic presentation of the opus undoubtedly had the status of youth, that they were a reflection of adolescent thoughts prone to experimentation, breaking norms, searching for unconventional solutions, the attention of the research process is focused on identifying the given elements. Using the historical, comparative method, the method of analysis and synthesis, the inductive-deductive method, the aim of the work is to show to what extent the recognized elements of musical expression were consequential to the corresponding phase of the composer's creation. The obtained results show that the first composition, *Two Songs of Antigona*, to a significant extent shows compliance with the norms of school composition practice and their application, while at the same time presenting a certain uncertainty in certain searches for new expression(s). On the other hand, although only the next in order of creation, the composition of the *Song of a Monk* undoubtedly has a solid, self-confident musical statement, devoid of any (youthful) composer's doubts. The initial hypothesis of the research work has been confirmed, and its outcome can be used to analyze the evolution of compositional expression in the chamber vocal genre.

Key words: Vojin Komadina, *Two songs of Antigona*, *Songs of a monk*, chamber vocal genre

Пеђа Харт, МА, мр Ивана Церовић

Универзитет у Источном Сарајеву

Музичка академија

Е-mail: pedja.hart@mak.ues.rs.ba

ivana.cerovic@mak.ues.rs.ba

Спој савременог и традиционалног у *Сонати да кјеза* Војина Комадине

У изразито авангардном стваралачком периоду, након посјете курсевима савремене музике у Дармштату (1969) и Келну (1970) када настају нека од његових најзначајнијих дјела, Комадина пише *Сонату да кјеза* (1974). У њој се упркос савременим техникама компоновања наслућују назнаке традиционализма који ће у будућем стваралаштву бити све присутнији. Ови елементи су најочљивији у трећем ставу *Сонате* гдје се јавља цитат српског народног црквеног напјева. У раду ће бити сагледани елементи традиционалног и њихов однос са савременим окружењем. Такође ће бити указано на линију коришћења цитата српске православне музике која се код Комадине појављује у овом периоду и која ће се испоставити као константа до краја његовог стваралаштва.

Кључне ријечи: Војин Комадина, *Соната да кјеза*, карловачко појање, цитатност

The merge of contemporary and traditional in the *Sonata da chiesa* by Vojin Komadina

In his distinctly avant-garde creative period, after attending the courses of contemporary music in Darmstadt (1969) and Cologne (1970) when some of his most significant compositions were created, Komadina writes *Sonata da chiesa* (1974). In spite of the modern compositional techniques presented in the *Sonata*, there are hints of traditionalism that tends to prevail in his future works. These elements are most noticeable in the third movement of the *Sonata*, where a quote from the melody of Serbian folk church chant occurs. In this paper, the traditional elements and their intercourse with the contemporary environment will be discussed. Also, the line of use of quotations from Serbian Orthodox appearing in Komadina's work during this creative period will be pointed out. The aforementioned line will turn out to be a constant until the end of his career.

Key words: Vojin Komadina, *Sonata da chiesa*, Karlovac chanting, citation

Стефан Којић, МА

E-mail: stekoj@gmail.com

Друга руковет Војина Комадине

Војин Комадина аутор је седам руковети. Упориште за стварање дела руковети црпео је користећи народне напеве. У овој руковети, напеви из Македоније – по узору на Мокрањца. *Друга руковет* Војина Комадине припада композицијама из периода студенског живота. Изузев последње песме, услед недостатка оригиналних изворних напева, у раду не можемо говорити о третману изворних напева у руковетној форми.

Циљ рада је сагледавање начина обраде фолклорне грађе кроз анализу хармонског језика и анализе облика.

Кључне ријечи: Војин Комадина, *Друга руковет*, фолклорна грађа

The Second Garland by Vojin Komadina

Vojin Komadina is a composer of seven garlands. He drew inspiration for the creation of garlands from folk tunes. The tunes in this garland are from Macedonia – inspired by Mokranjac. The Second Garland by Vojin Komadina belongs to compositions from his student days. With the exception of the last song, due to the lack of original tunes, we cannot discuss the treatment of original tunes in the garland form in this paper.

The objective of this paper is to observe the way folklore material was interpreted through harmonic language and form analyses

Key words: Vojin Komadina, *The Second Garland*, folklore material.

Bartolomej Stanković. mr. art.

Univerzitet u Istočnom Sarajevu

Muzička akademija

E-mail: bartolomej.stankovic@mak.ues.rs.ba

Analiza djela za klavir *Folk sonorics* Vojina Komadine

U kompozitorskom opusu Vojina Komadine, dva su osnovna stvaralačka prosedea: prisutnost folkloru i otvorenost prema savremenim i modernim stilsko-estetskim tehnikama komponovanja. Djelo *Folk sonorics*, nastalo 1985. godine, posvećeno je Fernandu Lairesu, portugalskom pijanisti i profesoru klavira na Univerzitetu u Rochesteru. Riječ je o suiti (zbirci) od četiri stava, koji su izgrađeni spajanjem folklornih elemenata sa ograničenim aleatoričkim kompoziciono-tehničkim postupcima. Primjena intervala sekunde i kvarte, specifičnih u domaćoj folklornoj tradiciji, praćene različitim akordskim strukturama, daju specifičnu boju i raspoloženje.

Ključne riječi: Vojin Komadina, *Folk sonorics*, analiza.

Analysis of the piano composition *Folk sonorics* by Vojin Komadina

In the composer's oeuvre of Vojin Komadina, there are two basic creative processes: the presence of folklore and openness to contemporary and modern stylistic and aesthetic composing techniques. The work *Folk sonorics*, composed in 1985, is dedicated to Fernando Laires, a Portuguese pianist and piano professor at the University of Rochester. It is a suite (collection) of four movements, which were built by combining folklore elements with limited aleatoric compositional-technical procedures. The use of intervals of seconds and fourths, specific in the local folklore tradition, accompanied by different chordal structures, give a specific color and mood.

Key words: Vojin Komadina, *Folk sonorics*, analysis

2

МУЗИКОЛОГИЈА
ЕТНОМУЗИКОЛОГИЈА

MUSICOLOGY
ETHNOMUSICOLOGY

Келле Валида Махмудовна

Российская Академия музыки имени Гнесиных,
Москва, Россия
E-mail: vakelle@mail.ru

Глава московской композиторской школы – Николай Мясковский

Н. Я. Мясковский – ключевая фигура русской музыки XX века, вошедший в историю искусства как крупнейший симфонист. Стиль Мясковского не отвергает, а развивает традицию в глубоко своеобразной форме. Истоки – лирико-психологическая драма П. Чайковского и эпическое обобщение, свойственное кучкистам. Синтез этих линий рождает индивидуальный стиль. В ранних произведениях композитора проявляются свойства символизма и экспрессионизма, в зрелых доминируют классическо-романтические. Музыка Мясковского «выделяется крайне острым устремлением к тому, чтобы выяснить самому себе тайны своей душевной жизни, раскрыть сущность личного начала и отношения „я“ к миру...». 30 лет Мясковский преподавал композицию в Московской консерватории. Он был самой авторитетной личностью, оказывая влияние на всю русскую музыку страны первой половины XX века.

Ключевые слова: Николай Мясковский, крупнейший симфонист XX века, влиятельный педагог по композиции.

Вођа московске композиторске школе – Николај Мјасковски

Н. Ј. Мјасковски је кључна личност руске музике 20. вијека, који је ушао у историју умјетности као највећи симфоничар. Стил Мјасковског не одбацује, већ развија традицију у дубоко оригиналном облику. Поријекло – лирско-психолошка драма П. Чајковског и епска генерализација, карактеристична за *кучкисте* (прим. прев: руска петорка). Синтеза ових линија ствара индивидуални стил. У раним композиторским дјелима испољавају се својства символизма и експрессионизма, док у зрелим дјелима доминирају класично-романтична. Музику Мјасковског „одликује изузетно оштра жеља да се за себе открију тајне свог духовног живота, да се открије суштина личног принципа и односа „ја“ према свијету...“ Мјасковски је 30 година предавао композицију на Московском конзерваторијуму. Био је најауторитативнија личност која је утицала на руску музику у првој половини 20. вијека.

Кључне ријечи: Николај Мјасковски, највећи симфоничар 20. вијека, утицајни професор композиције

Игор Зиројевић

Center for Research and Promotion of Greek Music Tradition (CRPGMT). Music, Folklore and Literature Archives of Simon and Angeliki Karas, Athens, Greece
E-mail: zirojevic@gmail.com

Адаптације Васкрсника Хрисафа Новог на црквенословенски: примјер стихире *Вечерње наше молитве*

Рад се бави свим познатим адаптацијама Васкрсника Хрисафа Новог на црквенословенски језик, које потичу са краја 18. стољећа. О неким од њих до сада у научној литератури није било ријечи. О адаптацији која је била позната, из библиотеке Јејлског универзитета, дајемо и ревизију података изнијетих у досадашњим истраживањима других аутора. Дајемо компарацију и транслитерацију текстова стихире *Вечерње наше молитве* и доносимо нова сазнања и закључке о неким особеностима аутора адаптација. Затим дајемо компарацију броја и распореда наглашених и ненаглашених слогова у двије адаптације. У наставку дајемо компарацију самог музичког текста адаптација стихире. Коначно, дајемо и транскрипцију обје варијанте стихире из средњевизантијске нотације у нововизантијску.

Кључне ријечи: Хрисаф Нови, Васкрсник, Кипријан Хиландарац, адаптација, транскрипција.

Adaptations of the Anastasimatarion of Chrysaphes the New into Church Slavonic: the case of sticheron *Accept our evening prayers, holy Lord*

The paper deals with all known Adaptations of the Chrysaphes the New Anastasimatarion into the Church Slavonic language, which originate from the end of the 18th century. Some of them have not been mentioned in the scientific literature until now. Concerning the well-known adaptation from the Yale University Library, we also give an overview of the data presented in previous research by other authors. We give comparison and transliteration of the sticheron texts *Accept our evening prayers, Holy Lord*, as well as the new findings and conclusions of some special features of the adaptations' authors. Then we give a comparison of the stressed and unstressed syllables' number and arrangement in the two adaptations. Furthermore, we provide a comparison of the sticheron musical text adaptations. Finally, we provide the transcription of both sticheron variants from the Middle-Byzantine notation into the New-Byzantine notation.

Key words: Chrysaphes the New, Anastasimatarion, Cyprianos of Hilandar, adaptation, transcription

др Предраг Ђоковић

Универзитет у Источном Сарајеву, Музичка академија,

Катедра за црквену музику и појање

Е-mail: djokovicpiz@gmail.com

Између опстанка и прогреса: Музика и појање у животу сарајевских Срба у прошлости

У раду се расветљава статус музике и црквеног појања у оквиру српске православне заједнице у Сарајеву током отоманског, односно аустроугарског периода. Како црквена, тако и световна музика ове заједнице сагледана је у ширим друштвеним контекстима поменутих историјских епоха у којима се приватни и друштвени живот православног живља одвијао између опстанка и прогреса. Музичке праксе су биле фокусиране на неговање духовног живота с једне, односно очување и унапређење сопствене традиције с друге стране. У том смислу треба разумети потребу за отварањем такозваних српско-православних школа већ од 17. века које су служиле очувању српског идентитета. Круну српског музичког живота сарајевских Срба у прошлости симболизује пјевачко друштво *Слога* основано 1888. године. Разноврсне секције и садржаји коју су организовани у оквиру овог певачког друштва били су најбољи одговор на тадашње, не само музичке, већ и опште-културне потребе Срба, али и других житеља града на Миљацки.

Кључне речи: Срби, музика, појање, традиција, Османлије, Аустро-Угарска, црква, школа, песма.

Between survival and progress: Music and chant in the life of Sarajevo Serbs in the past

This article sheds light on the status of music and church chanting within the Serbian Orthodox community in Sarajevo during the Ottoman and Austro-Hungarian periods. Both the ecclesiastical and the secular music of this community are seen in the broader social contexts of the mentioned historical epochs in which the private and social life of the Orthodox life took place between survival and progress. Musical practices were focused on cultivating spiritual life on the one hand, and preserving and improving one's own tradition on the other. In this sense, one should understand the need to open so-called Serbian-Orthodox schools since the 17th century, which served to preserve the Serbian identity. The crown of the Serbian musical life of the Sarajevo Serbs in the past is symbolized by the *Sloga* singing society founded in 1888. The various sections and contents that were organized within this singing society were the best response to the then, not only musical, but also general cultural needs of Serbs, but also of other inhabitants of the town on Miljacka.

Key words: Serbs, music, chanting, tradition, Ottomans, Austria-Hungary, church, school, song.

dr Miradet Zulić

Univerzitet u Istočnom Sarajevu

Muzička akademija

Katedra za teorijsku nastavu

E-mail: miradet.zulic@mak.ues.rs.ba

Muzičari u sjeveroistočnoj Bosni u periodu od 1878. do 1941. godine

U periodu od 1878. do 1941. godine u sjeveroistočnoj Bosni nisu postojale muzičke škole. Na razvoj muzičkog života u ovom periodu uticala su brojna pjevačka društva i razni instrumentalni ansambli. Najznačajnije osobe koje su dale veliki doprinos u njihovom radu su pojedinci koji su vremenom neopravdano potisnuti u zaborav. U radu se obrađuju podaci o horovođama, rukovodiocima instrumentalnih ansambala i vojnih orkestara, kao i o drugim muzičarima koji su u navedenom periodu djelovali u sjeveroistočnoj Bosni. Cilj rada je pronalaženje, prikupljanje i analiziranje podataka koji će rasvijetliti ulogu i značaj djelatnosti muzičara u sjeveroistočnoj Bosni u periodu od 1878. do 1941. godine.

Ključne riječi: Muzičari, sjeveroistočna Bosna, 1878–1941.

Musicians in northeastern Bosnia in the period from 1878 to 1941.

In the period from 1878 to 1941, there were no music schools in northeastern Bosnia. The development of musical life in this period was influenced by numerous singing societies and various instrumental ensembles. The most significant people who made a great contribution to their work are individuals who were unjustifiably forgotten over time. The paper deals with data on choirmasters, leaders of instrumental ensembles and military orchestras, as well as on other musicians who worked in northeastern Bosnia during the mentioned period. The aim of the work is to find, collect and analyze data that will shed light on the role and importance of the activities of musicians in northeastern Bosnia in the period from 1878 to 1941.

Key words: Musicians, northeastern Bosnia, 1878–1941.

Јелена Јоковић

E-mail: jelena.jokovic@yahoo.com

Типови едукатора и методе подучавања/учења извођења у трубаштву западне Србије

Предмет овог рада представљају типови едукатора и “педагошке” методе учења извођења на инструментима који чине трубачки оркестар у западној Србији. Метода истраживања подразумева емпиријско-аналитички апарат. Може се закључити да на терену постоје три типа едукатора који подучавају инструменталисте у трубачким оркестрима западне Србије, у зависности од тога да ли су нотно писмени или не и имају одговарајуће музичко образовање или не. Такође, постоје и две методе подучавања/учења извођења на инструментима који чине трубачки оркестар из западне Србије. Оне подразумевају синхронизовано укључивање два чула: вид и слух.

Кључне ријечи: едукација, имитација, ноте, трубаштво

Types of educators and methods of teaching/learning of performing in trumpet-playing of western part of Serbia

The subject of this paper is the types of educators and "pedagogical" methods of learning how to perform on the instruments that make up the trumpet orchestra in Western Serbia. The research method implies an empirical-analytical apparatus. It can be concluded that there are three types of educators in the field who teach instrumentalists in the trumpet orchestras of Western Serbia, depending on whether they are musically literate or not and have appropriate musical education or not. Also, there are two methods of teaching/learning how to perform on the instruments that make up the trumpet orchestra from western Serbia. They involve the synchronized involvement of two senses: vision and hearing.

Key words: education, imitating, scores, trumpet-playing

mr Branislav Ostojić

E-mail: ostojic.branislav@gmail.com

Festival omladine Hrvatske i Slovenije

Festival omladine nekadašnjih republika Hrvatske i Slovenije koji je održan 1954 godine, bio je najveća poslijeratna kulturno–sportska manifestacija održana na području Istre. Održan je u trajanju od sedam dana, u hrvatskom mjestu Buje i slovenskom gradu Kopru, a na njemu su nastupili mladi koji su kroz svoje programe prikazivali kulturnu baštinu svojih krajeva. Kroz sedam dana *Festivala* izvedeno je preko 100 priredbi u kojima je sudjelovalo 56 kulturnih i sportskih društava s oko 4 tisuće izvođača. Sve te programe pratilo je preko 50 tisuća gledalaca. *Festival* je imao za cilj da se omladina upozna, zbliži, druži, te da potiče stanovništvo hrvatskog i slovenskog dijela Istre na još brži i aktivniji poslijeratni kulturno umjetnički i prosvjetni rad te je bio velika manifestacija kulturno sportskog napretka omladine u to vrijeme. U radu su istraženi i navedeni svi popratni sadržaji koji su se održavali na teritoriju Buja i Kopra te bogati program samog *Festivala omladine*.

Ključne riječi: *Festival*, omladina, koncerti, sport.

Youth Festival of Croatia and Slovenia

The youth Festival of the former republics of Croatia and Slovenia, held in 1954, was the largest post-war cultural and sports event held in Istria. It was held for seven days, in the Croatian town of Buje and Slovenian town of Koper, and featured young people who presented the cultural heritage of their regions through their programs. During the seven days of the Festival, over 100 performances were performed in which 56 cultural and sports associations participated with around 4.000 performers. All these programs were followed by over 50 thousand viewers. The goal of the Festival was for the youth to get to know each other, get closer, socialize and to encourage the population of the Croatian and Slovenian part of Istria to even faster and more active post-war cultural, artistic and educational work, and was a great manifestation of the cultural and sports progress of the youth. In the paper, all accompanying contents that were held in the territory of Buje and Koper, as well as the rich program of the Youth Festival itself, were investigated and listed.

Key words: Festival, youth, concerts, sport.

др. ум. Весна Дамљановић
мр Ивана Церовић

Универзитет у Источном Сарајеву

Музичка академија

E-mail: vesna.damljnovic@mak.ues.rs.ba

ivana.cerovic@mak.ues.rs.ba

Значај стваралаштва босанскохерцеговачке композиторке Валентине Дутине у пројекту *Жене у музици* кроз призму женског музичког стваралаштва са посебним освртом на Сарајево/Источно Сарајево

Композиције *Босанска свита* и Концертна парафраза на тему *Роса паде на ливаде* за клавир соло босанскохерцеговачке композиторке Валентине Дутине представљају изузетно важан дио концертног програма пројекта *Жене у музици* који, у свом музичком сегменту, тежи ка обједињењу суштински важних компоненти умјетничког битисања – умјетничке размјене и сарадње са намјером промоције свих сегмената женског музичког израза – умјетничког, умјетничко-истраживачког и научног. Овај рад, као умјетничко-истраживачки допринос пројекту *Жене у музици*, покушаће да укаже на значај композиторског стваралаштва Валентине Дутине, на немјерљив допринос њене умјетничке и академске личности уопште, али и посматрано из угла драгоцјених али ријетких жена у својој професији – композиторки.

Кључне ријечи: Валентина Дутина, *Жене у музици*, *Босанска свита*.

The significance of the creativity of Bosnia and Herzegovina composer Valentina Dutina in the Women in music project through the prism of regional women's musical creativitiz, with special reference to Sarajevo&East Sarajevo

The compositions *Bosanska svita* and Concert paraphrase on the theme *Dew fell on the meadows* for piano solo by the Bosnian composer Valentina Dutina represent an important part of the concert program of the *Women in Music* project, which, in its musical segment, aims to unify the essential components of artistic life – artistic exchange and cooperation with the intention of promoting all segments of female musical expression – artistic, artistic-research and scientific. This work, as an artistic-research contribution to the *Women in Music* project, will try to point out the importance of Valentina Dutina's compositional creativity, the immeasurable contribution of her artistic and academic personality in general, but also viewed from the perspective of precious but rare women in their profession - composers.

Key words: Valentina Dutina, *Women in Music*, *Bosnian suite*

3

МУЗИЧКА ТЕОРИЈА

MUSIC THEORY

mr Ana Perunović Ražnatović

Univerzitet Crne Gore

Muzička akademija Cetinje

E-mail: ana.per@ucg.ac.me

Sinergija primjera umjetničke, tradicionalne i popularne muzike u savremenom udžbeniku za predmet Harmonija

U sistemu srednjeg muzičkog obrazovanja u Crnoj Gori poslednjih godina su reformisani Nastavni plan i Obrazovni programi (2019), u okviru kojih i program za predmet Harmonija. Predviđeno je da se u realizaciji nastave primjenjuju primjeri iz umjetničke, ali i tradicionalne i popularne muzike. Zbog nedostatka odgovarajuće udžbeničke literature, Centar za stručno obrazovanje i Zavod za udžbenike i nastavna sredstva su 2021. godine pokrenuli inicijativu za pisanje udžbenika, koji bi bili usklađeni sa reformisanim programom. U ovom radu će biti prikazani primjeri iz savremenog udžbenika za predmet Harmonija, kojima se ostvaruje interakcija umjetničke, tradicionalne i popularne muzike u savladavanju određenih zahtjeva.

Ključne riječi: savremeni udžbenik, Harmonija, umjetnička muzika, tradicionalna muzika, popularna muzika

Synergy of examples of classical, traditional and popular music in the modern textbook for the subject Harmony

In the system of secondary music education in Montenegro, the Curriculum and Educational Programs have been reformed in recent years (2019), including the program for the subject Harmony. It is planned that examples from classical, as well as traditional and popular music will be used in the educational process. Due to the lack of adequate textbook literature, the Center for Vocational Education and the Institute for Textbooks and Teaching Aids took an initiative in 2021 to publish textbooks that would be in accordance with the reformed program. This paper will present examples from modern textbook for Harmony, in which classical, traditional and popular music interact in achieving educational goals.

Key words: modern textbook, Harmony, classical music, traditional music, popular music

др Бранка Ивковић-Петронић

Основна музичка школа „Невена Поповић“

(Београд, Гроцка, Република Србија)

E-mail: bigenije@gmail.com

Савремено и традиционално у композицијама Мирјане Живковић за ученике клавира основне музичке школе

Мирјана Живковић је једна од истакнутих српских композиторки, музички теоретичар, писац и педагог. Оставила је неизбрисив траг у савременој српској историји музике. Као плодан и жанровски разноврстан композитор свој допринос очувању традиције и баштине започела је најпре стварањем музике за децу, јер су дечје народне песме и бројалице, уз песме домаћих аутора најпогодније за изградњу музичке писмености, доброг музичког укуса и љубави према традиционалној музици. Народне дечје песме се све мање изводе у вртићима и школама, тако да је Мирјана Живковић својом музичком имагинацијом и вештом хармонизацијом везала слух и музички доживљај створивши кратке клавирске комаде применљиве на настави солфеџа и клавира, а све у циљу неговања наше традиције, али и упознавања и поштовања различитих народа.

Кључне ријечи: дечје и уметничке песме, традиција, клавир.

Contemporary and traditional in the compositions of Mirjana Živković for piano students of elementary music school

Mirjana Živković is one of the prominent Serbian composers, music theorist, writer and pedagogue. She left an indelible mark in the modern Serbian music history. As a prolific and genre-diverse composer, she began her contribution to the preservation of tradition and heritage first by creating music for children, because children's folk songs and rhymes, along with songs by local authors, are most suitable for building musical literacy, good musical taste and love for traditional music. Folk children's songs are performed less and less in kindergartens and schools, so Mirjana Živković, with her musical imagination and skillful harmonization, combined hearing and musical experience by creating short piano pieces applicable to solfeggio and piano lessons, all with the aim of nurturing our tradition, but also exploring and respect for different peoples.

Key words: children's and artistic songs, tradition, piano.

мр Биљана Штака

Универзитет у Источном Сарајеву

Музичка академија

E-mail: biljana.staka@mak.ues.rs.ba

Елементи програмности и визуелне манифестације музике у оркестарским дјелима Јосипа Славенског

Програмска одређења и концепције код Славенског појављују се већ у његовим раним дјелима. У раду ћемо их сагледати кроз призму оркестарске музике гдје једна линија иде преко покушаја „локализовања“ амбијента и већ сами наслови указују на уску повезаност са одређеним поднебљем. Елементи програмског овдје се повезују са алузијама на специфично поднебље или са евентуалним кореографским асоцијацијама на специфичне игре. Друга линија је замисао програма и сценарија за поједина дјела, са посебним освртом на идеју о повезаности музике са законитостима космоса и поглед на музику као „дио Универзума“. Почетно, идеја је документована у скици за нереализовани *Мистериј*, а касније, идеја астроакустикe ће попримити јасније и боље елабориране обресе појавом читавог низа композиција које су директно или посредно повезане са скицама *Мистерија*. Примјери сценског осмишљавања музичког дјела код Славенског наметнуће још једну аналогију – повезивање музике са визуелним манифестацијама (боја–свјетлост) кроз корелацију визуелне перцепције боја свјетлосног спектра и аудитивне перцепције тонова, што ће, у коначници, употпунити један „поглед“ на програмске и визуелне манифестације оркестарске музике Јосипа Славенског.

Кључне ријечи: Програмност, визуелне манифестације музике, *Мистериј*, Славенски.

Elements of programmatic and visual manifestations of music in Josip Slavenski's orchestral works

Programmatic determinations and conceptions appear already in the early works of Slavenski. In the work, we will look at them through the prism of orchestral music, where one line goes across the attempt to "localization" the ambiance, where the titles themselves indicate a close connection with a certain area. Elements of the program here are connected with allusions to a specific area or with possible choreographic associations with specific games. The second line is the creation of programs and scenarios for some works, with special reference to the idea of the connection of music with the laws of the cosmos and the view of music as part of the Universe. Initially, the idea was documented in a sketch for the unrealized work *Mysterium*, and later the idea of astroacustics took on clearer and more elaborate outlines with the appearance of a whole series of compositions that are directly or indirectly connected to the sketches for *Mysterium*. Examples of the stage conception of Slavenski's musical works will impose another analogy - the

connection of music with visual manifestations (color-light) through the correlation of the visual perception of the colors of the light spectrum and the auditory perception of tones, which will finally complete a "look" at the programmatic and visual manifestations of Slavenski's orchestral music.

Key words: Programmatic and visual manifestations of music, *Mysterium*, Slavenski.

mr Valentina Dutina

Univerzitet u Istočnom Sarajevu

Muzička akademija

E-mail: valentina.dutina@mak.ues.rs.ba

O *Bosanskoj sviti* za klavir Valentine Dutine

Bosanska svita (2021) za klavir, nastala je na inicijativu pijanistkinje Vesne Damljanović. Sastoji se od četiri stava programskih naziva: *Pjesma i svirka*; *Miris zemlje*; *U đul-bašti* i *Kolo*. Djelo je inspirisano stihovima pjesme *Zapis o zemlji* bosansko-hercegovačkog pjesnika Maka Dizdara. U tim rimama odjekuje imenica Bosna, ne samo njen zvuk nego i njen smisao. Refleksija rima i njihov smisao involviran je u muzičku strukturu preko folklornih, melodijskih i ritmičkih intonacija, proisteklih iz obrazaca arhaičnih muzičkih slojeva. Sadejstvo vibracija riječi/stiha i tonova rezultiralo je raznovrsnim muzičkim sadržajima i zvučnim slikama. Arhaična melodika je opora i „posna“ ali i naglašeno sentimentalna, „prkosna od sna“. Ritmička okosnica djela je promjenljiva, u dionicama često suprotstavljena, kruta i gipka, razučena i kompaktna. Mozaičnost i višeslojnost muzičke fature, bitonalni harmonski odnosi i dinamika raznovrsno nijansiranih harmonskih sazvučja, oslikavaju Bosnu kao zemlju protivrečnosti, krajnosti, kontrasta i ekspresija svake vrste.

Ključne riječi: Bosna, Mak Dizdar, folklorni obrasci, bitonalnost, Valentina Dutina.

About Valentina Dutina's *Bosnian suite*

The *Bosnian suite* (2021) for piano has been created at the initiative of pianist Vesna Damljanović. It consists of four movements with program titles: *Song and playing*; *The smell of earth*; *In Đul-Bašta* and *Round Dance*. The work was inspired by the lyrics of the poem „*A writing about the Earth*“ by the Bosnian-Herzegovinian poet Mak Dizdar. In those rhymes, the noun Bosnia resonates, not only its sound but also its meaning. The reflection of rhymes and their meaning has been involved in the musical structure through folklore, melodic and rhythmic intonations, derived from the patterns of archaic musical layers. The combination of word/verse vibrations and tones has resulted in various musical contents and sound images. The archaic melody is firm and "lean" but also emphatically sentimental, "defying sleep". The rhythmic backbone of the work is variable, in sections often opposed, rigid and flexible, scattered and compact. The mosaic and multi-layered musical texture, bitonal harmonic relations and dynamics of variously nuanced harmonic consonances depict Bosnia as a land of contradictions, extremes, contrasts and expressions of every kind.

Key words: Bosnia, Mak Dizdar, folklore patterns, bitonality, Valentina Dutina.

МУЗИЧКА ПЕДАГОГИЈА И ИЗВОЂАШТВО

MUSIC PEDAGOGY AND PERFORMANCE

др Весна Дамљановић

Универзитет у Источном Сарајеву

Музичка академија

E-mail: vesnadjokic@gmail.com

Аналитички приказ *Босанске свите* за клавир композиторке Валентине Дутине са аспекта клавирско-практичног и програмског проматрања

Босанска свита за клавир композиторке Валентине Дутине је јединствено, али и историјски значајно дјело нове клавирске музике јер представља драгоцену и изузетно ријетку културну, умјетничку баштину простора Босне и Херцеговине. Част премијерног, али и осталих извођења овог величанственог дјела, потакла је, између осталог, размишљање и рад на овој студији, која у фокус свог истраживања поставља анализу како уско стручних, пијанистичких, тако и ванмузичких, програмских елемената, те њихову синтезу у тумачењу, припреми и, као крајњем циљу, изведби самог дјела. Ова студија има за циљ најприје скретање пажње стручне јавности на стваралаштво композиторке Дутине, са посебним акцентом на *Босанској свити*, расветљавање њеног пијанистичког језика и програмског садржаја, те афирмацију пута за тумачење и извођење дјела које је у великој мјери потпомогла сама ауторка.

Кључне ријечи: Валентина Дутина, *Босанска свита*, нова клавирска музика

Analytical presentation of the Bosnian suite for piano by the composer Valentina Dutina from the aspect of piano-practical and programmatic observation

The Bosnian suite for piano by the composer Valentina Dutina is a unique, but also historically significant piece of new piano music because it represents a precious and extremely rare cultural and artistic heritage of Bosnia and Herzegovina. The honor of the premiere performance, as well as other performances of this magnificent work, served as incentives for writing this paper, which focuses on the analysis of both strictly professional, pianistic, and non-musical, programmatic elements, and their synthesis in interpretation, preparation and, the performance of the work itself, as the ultimate goal. The aim of this study is firstly to draw the attention of the professional public to the work of the composer Dutina, with a special emphasis on the Bosnian suite, to shed light on her pianistic language and programmatic content, and to affirm the instructions for the interpretation and performance of the piece, which was greatly assisted by the author herself.

Key words: Valentina Dutina, *Bosnian suite*, new piano music.

др Љубо М. Шкиљевић

Универзитет у Источном Сарајеву

Педагошки факултет Бијељина

E-mail: ljubo12@mail.ru

Избор репертоара за хармонику током образовног процеса

Још једно излагање на научном скупу *Дани Војина Комадине* које се по својој теми надовезује на излагање са претходних скупова, а која су посвећена образовном процесу на хармоници. Поред поставке инструмента и руку на инструменту, према нашем мишљењу, избор репертоара је најактуелнија тема с обзиром да је у највећој мјери одговоран за избојачки „раст“ једног музичара извођача, у конкретном случају хармоникаша. Из досадашње извођачко/педагошке праксе увиђамо да у најчешћим случајевима ученик/студент свира знатно компликованији програм којем није дорастао ни интелектуално, а понекад и физички. Таква врста програма се често учи и изводи дужи временски период, а све са једним циљем, изаћи на што је могуће већи број такмичења, освојити што је могуће више такмичења. Пропусти таквог рада се на жалост не виде у први мах, него долазе на наплату знатно касније, а најочигледнији су током читања с листа, брзине савладавања новог програма, али и самог владање и оријентације на инструменту.

Кључне ријечи: Хармоника, репертоар, такмичења, концерт, камерни састави.

Selection of accordion repertoire during the educational process

Another presentation at the *Vojin Komadina's Days* scientific conference, which in its topic follows on from the presentation from previous conferences, which were dedicated to the educational process on the accordion. In addition to the setting of the instrument and the hands on the instrument, in our opinion, the choice of repertoire is the most current topic, given that it is to the greatest extent responsible for the sharp "growth" of a musician-performer, in the specific case of a harmonica player. From the performing/pedagogical practice so far, we see that in the most common cases the pupil/student plays a significantly more complicated program that he is not up to intellectually, and sometimes physically. This type of program is often learned and performed over a long period of time, all with one goal, to enter as many competitions as possible, to win as many competitions as possible. The shortcomings of such work, unfortunately, are not visible at first, but come to fruition much later, and are most obvious during reading from a sheet, the speed of mastering a new program, but also the control and orientation of the instrument itself.

Key words: accordion, repertoire, competitions, concert, chamber ensembles.

4

МУЗИЧКА ПЕДАГОГИЈА

MUSIC PEDAGOGY

Дробот Ольга Евдокимовна

Государственное бюджетное учреждение
дополнительного образования г. Москвы
«Детская школа искусств им. М.А. Балакирева», Россия
E-mail: Olya_drobot@mail.ru

Актуализация традиций на примере творчества русских композиторов как обязательное условие формирования духовно-нравственной культуры подрастающего поколения

В статье отмечается сложность формирования культурного и гуманитарного развития подрастающего поколения в условиях неизменно трансформирующегося общества. Отмечается необходимость использования в образовательной деятельности опоры на основы народной культуры. Автором подчеркнута обязательность опоры на исторически сложившиеся традиции прошлого. Указывается на важность воспитания и обучения в духе народных традиций для сохранения и созидания стабильного и развитого государства. В качестве личностного ориентира для подрастающего поколения предлагается обратиться к фигуре просветителя, собирателя и хранителя русского наследия М.А. Балакирева. Знакомство с яркими личностями прошлого и современности, активно созидающими культуру своей страны, по мнению автора статьи, станет фундаментом для формирования заинтересованного творческого продолжателя традиций.

Ключевые слова: Культура, народные традиции, государство, творческое развитие учащихся.

Актуелизација традиције на примјеру стваралаштва руских композитора као предуслов за формирање духовне и моралне културе млађе генерације

У чланку се примјећује сложеност формирања културног и хуманитарног развоја млађе генерације у друштву које се стално трансформише. Указује се на неопходност ослањања на темеље народне културе у образовној дјелатности. Аутор истиче обавезу ослањања на историјски утемељене традиције прошлости. Указано је на значај васпитања и оспособљавања у духу народних традиција за очување и стварање стабилне и развијене државе. Као лични водич за млађу генерацију, предлаже се да се окрене лику васпитача, колекционара и чувара руског наслеђа М.А. Балакирејева. Упознавање са свијетлим личностима прошлости и садашњости, активно стварање културе своје земље, према аутору чланка, постаће основа за формирање заинтересованог креативног настављача традиције.

Кључне ријечи: Култура, народне традиције, држава, стваралачки развој ученика.

мр Душан Ерак

Универзитет у Источном Сарајеву

Музичка академија

E-mail: dusan.erak@mak.ues.rs.ba

Методичке основе у раду на музичком диктату у настави солфеђа у босанскохерцеговачким основним музичким школама (1960–2020)

Примјена многобројних приручника намјењених музичком описмењавању у настави музичких предмета у босанскохерцеговачким школама у првој половини XX вијека није условила идентичне облике рада у области музичког диктата у новонасталим босанскохерцеговачким основним музичким школама након Другог свјетског рата. Анализа приручника наставе солфеђа, методичких приручника и наставних програма шездесетих и седамдесетих година XX вијека указују на врло оскудна упутства за рад у области музичког диктата. Анализа, синтеза и дескрипција примјењиваних начина рада у настави солфеђа, упућују на неуједначене приступе у раду на музичком диктату. Од осамдесетих година XX вијека, постоје тенденције за осмишљеним начинима симултаног рада у области мелодике, ритма и музичког диктата. У односу на вишедеценијску примјену германских принципа рада у области музичког диктата, значајне су разлике у приступу у раду на диктату у приручницима који су данас у употреби у настави солфеђа у Републици Српској, заснованих на романском утицају и методичким поставкама аутора Зориславе Васиљевић (1932–2009) и комбиноване функционалне методе. Симултани рад у области мелодике, ритма и музичког диктата су битан предуслов за савладавање функционално-практичних циљева у настави солфеђа, као и основа за примјену и усавршавање постојећих облика рада у области музичког диктата.

Кључне ријечи: Методика наставе солфеђа, солфеђо, музички диктат, приручници, наставни програми.

Methodical bases in the work on musical dictation in solfeggio teaching in bosnian-herzegovinian elementary music schools (1960–2020)

Abstract: The application of different handbooks for music literacy in the music subjects in bosnianherzegovinian schools in the firth half of the 20th Century did not cause identical forms of work in the field of music dictation in the established elementary music schools after Second World War. Analisis of handbooks and curricula from 1960s and 1970s indicate very scant instructions for work in the field of musical dictation. Analysis, synthesis and description of the applied methods of work in the subject Solfeggio, refer to uneven approaches to musical dictation. Since 1980s, there were tendencies for designed ways of work in the field of melody, rhythm and musical dictation. In relation to the

decades-long application of German principles of work in the field of musical dictation, there are significant differences in the approach to work on dictation in the handbooks that are in use today in the teaching of solfeggio in the Republic of Srpska, based on the Roman influence and methodical settings of the author Zorislava Vasiljević (1932–2009) and combined functional methodology. Simultaneous work in the field of melody, rhythm and musical dictation are an essential prerequisite for mastering functional and practical goals in the teaching of solfeggio, as well as the basis for the application and improvement of existing forms of work in the field of musical dictation.

Key words: Methodology of music literacy, solfeggio, musical dictation, handbooks, curricula.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

78(048.3)

НАУЧНИ скуп "Савремено и традиционално у музичком
стваралаштву" (4 ; Источно Сарајево ; 2022)

Књига сажетака / Дани Војина Комадине 2022 [и] IV
Научни скуп "Савремено и традиционално у музичком
стваралаштву", Источно Сарајево, 15-17. децембар 2022. =
Abstract book / Vojin Komadina's days 2022 [and] IV Scientific
conference "Contemporary and traditional in music creativity", East
Sarajevo, 15-17. December, 2022. ; [главни уредник / Chief editor
Мирадет Зулић] ; [уредници, editors Мирадет Зулић ... [и др.]]. -
Источно Сарајево : Музичка академија, 2022 (Источно Сарајево
: Копикомерц). - 48 стр. ; 21 cm

Текст на срп.,енгл. и рус. језику. - Текст ћир. и лат. - Тираж 50.

ISBN 978-99976-902-7-2

COBISS.RS-ID 137297153

Спонзори манифестације:

Министарство просвјете и културе
Републике Српске

Град Источно Сарајево

Партнер манифестације:

Асоцијација за његовање академске музике
«Нови звук»

www.mak.ues.rs.ba